

STORTINGET

Representantforslag 244 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Tone Wilhelmsen Trøen, Haagen Poppe og Tage Pettersen

Dokument 8:244 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Tone Wilhelmsen Trøen, Haagen Poppe og Tage Pettersen om fastsettelse av provenyeffekt av fritak fra merverdiavgift på levende lyd og bilde

Til Stortinget

Bakgrunn

Da merverdiavgiften ble innført i 1970, ble papiravisene gitt et særskilt unntak. Begrunnelsen var at det frie ord ikke skulle skattlegges. Etter hvert som mediebransjen ble digitalisert, ble fritaket også utvidet til å omfatte avisenes digitale produkter, fagpresse og TV-nyheter. Det norske mediemarkedet har gjennomgått en dramatisk strukturell omstilling, særlig de siste ti årene. Publikums medievaner har endret seg fundamentalt. Stadig flere nordmenn konsumerer lyd og bilde via strømmetjenester. Og norsk mediebransje har vært verdensledende i teknologisk utvikling og innovasjon. Likevel ble deler av fritaket fjernet av Støre-regjeringen i 2023. Resultatet er dagens differensierte ordning. Tekstbaserte nyheter distribuert på digitale plattformer er fortsatt fritatt for merverdiavgift, mens elektroniske nyheter formidlet gjennom lyd og video er momsbelagt. Dette betyr at Støre-regjeringen skapte et nytt og unødvendig problem for mediebransjen. Det tidligere plattform- og teknologinøytrale momsritaket for norske medier ga rom og forutsigbarhet til å satse på journalistikk, også i krevende tider. Merverdiavgift på lyd og bilde hemmer utviklingen i mediene.

Medietilsynet har samtidig tydelig tatt til orde for å gjeninnføre momsritaket for nyheter på alle plattformer, med henvisning til hensynet til mediemangfold og et velfungerende demokrati. «Slik Medietilsynet ser det, medfører differensierte merverdiavgiftssatser på nyhets- og aktualitetsinnhold en samfunnsrisiko», skrev direktør i Medietilsynet, Mari Velsand, i bransjebladet Journalisten 29. januar 2025. Organisasjoner som LO og NHO peker på det samme.

En sentral utfordring i arbeidet med å innføre plattformnøytral moms er å etablere en omforent forståelse av provenyeffekten. Det vil si hvilken effekt en avgifts- endring vil ha på statens samlede skatteinntekter. Mediebransjen og Støre-regjeringen har hatt ulike anslag på hva en slik omlegging vil innebære. Uten enighet om beregningsgrunnlaget har det derfor vært vanskelig å komme frem til politiske beslutninger. Det er derfor avgjørende at det etableres en felles arena der myndighetene og bransjen kan gå gjennom tallgrunnlaget og bli enige om et best mulig felles kunnskapsgrunnlag. Blant annet for å sikre at utilsiktede konsekvenser med stor provenyeffekt unngås. Den må også spisses inn mot redaktørstyrte medier for norske nyhetskonsumenter.

For forslagsstillerne er prinsippet om like konkurransevilkår og teknologinøytral regulering en hjørnestein i mediepolitikken. Norsk medieindustri sysselsetter tusenvis av journalister, produsenter, teknikere og andre kreative fagfolk over hele landet. En mediebransje som konkurrerer på skjeve premisser fordi avgiftssystemet ikke er oppdatert for den digitale virkeligheten, er en mediebransje under press. Forslagsstillerne mener at staten ikke skal bestemme hvilke plattformer eller forretningsmodeller som lykkes i markedet. Det bør markedet avgjøre på like vilkår. Det betyr at avgiftssystemet

ikke bør favorisere én teknologi fremfor en annen, men behandle innhold likt uavhengig av distribusjonsform.

Mediemangfold er ikke bare et kulturspørsmål. Det er også et demokratisk spørsmål. Stortinget og regjeringen har ved flere anledninger understreket viktigheten av et sterkt og uavhengig norsk medielandskap. Dette er løftet fram blant annet i Totalberedskapsmeldingen og i kulturministerens redegjørelse om mediepolitikk. Da er det paradoksalt at Støre-regjeringen lager nye og unødvendige problemer for mediebransjen ved å innføre et avgiftssystem som ikke legger til rette for dette.

Forslagsstillerne mener at det riktige første steget nå er å sikre at regjeringen og mediebransjen setter seg ned sammen og etablerer en omforent forståelse av provenyeffekten av en eventuell omlegging til plattformnøytral moms. Et slikt arbeid vil gi Stortinget, som er bevil-

gende myndighet, et bedre og mer solid beslutningsgrunnlag. Det vil også bidra til at en fremtidig avgifts- sendring er gjennomtenkt, konsistent og har legitimitet i bransjen.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen avklare provenyet av plattformnøytralt momsfratak og mulighetene for en juridisk begrensning av ordningen, i samråd med mediebransjen, og legge resultatet av dette arbeidet frem for Stortinget på en egnet måte.

26. mars 2026

Tone Wilhelmsen Trøen

Haagen Poppe

Tage Pettersen